

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 3. novembra 2014. god.
Br. ref.: RK717/14

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI106/14

Podnosilac

Kompanija „Adler Com d.o.o“

**Zahtev za ocenu ustavnosti presude E. Rev. br. 47/2013 Vrhovnog suda
Kosova od 17. maja 2014. god.**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela kompanija „Adler Com d.o.o“, selo Grčina, opština Đakovica (u daljem tekstu: podnosilac), koju zastupa advokat g. Bajram Morina iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac osporava presudu E. Rev. br. 47/2013 Vrhovnog suda Kosova od 17. maja 2014. god.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti presude [E. Rev. br. 47/2013] Vrhovnog suda Kosova, od 17. maja 2014. god., kojom je prema tvrdnji podnosioca povređen član 3 (Jednakost pred Zakonom), član 7 (Vrednosti), član 21 (Opšta Načela), član 31 (Pravo na Pravično i Nepriistrasno Suđenje), član 54 (Sudska Zaštita Prava) Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnom sudu

5. Dana 20. juna 2014. god., podnosilac je podneo zahteva Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 7. jula 2014. god., predsednik suda je odlukom br. GJR. KI106/14, imenovao sudiju Altay Suroy za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednik suda je odlukom br. KSH. KI106/14, imenovao i Veće za razmatranje u sastavu sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 14. avgusta 2014. god., Sud je obavestio podnosioca zahteva i Vrhovni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 15. septembra 2014 god., predsednik suda je odlukom KSH. KI106/14, zamenio sudiju Robert Carolan sudijom Almiro Rodrigues.
9. Dana 18. septembra 2014. god., Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj Sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

10. Nepoznatog dana podnosilac je podneo tužbu Okružnom privrednom sudu u Prištini protiv opštine Đakovica u kojoj je tražio, da mu tužena strana zbog izmakle koristi koja je nastala isključenjem sa učešća na opštinskim tenderima, isplati iznos u visini od 1,319.057.67 €.
11. Dana 15. oktobra 2009. god., Okružni privredni Sud je doneo presudu [IV. C. br. 229/2009], kojom je tužbeni zahtev podnosioca odbio kao neosnovan, uz obrazloženje da:

„[...] sud smatra da podnosiocu ne pripada naknada na ime izmakle koristi po iznetom osnovu, iz razloga što objavljivanje tendera ne predstavlja poziv za sklapanje ugovora, nego poziv na tendersko takmičenje. Čak i pod pretpostavkom da tužilac nije eliminisan sa tenderskog takmičenja, nije pouzdano da bi ispunio uslove za zaključenje ugovora po osnovu objavljenog tendera. Dakle osnov tužbenog zahteva je uslovljen ispunjenjem jednog nepouzdanog uslova, na kome Sud nemože da zasniva svoju presudu...“

12. Dana 28. decembra 2009. god., punomoćnik tužioca je blagovremeno izjavio žalbu na presudu zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešnog i nepotpunog utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava.

13. Dana 24. jula 2013. god., Apelacioni sud je doneo presudu [Ae. br. 20/2012], kojom je žalbu podnosioca odbacio kao neosnovanu, uz obrazloženje:

“[...] da je pravno stanovište Prvostepenog suda koje je navedeno u presudi [IV. C. br. 229/2009], od 15. oktobra 2009. god., pravilno i zasnovano na zakonskim odredbama, te da pobijena presuda nije zahvaćena bitnim povredama odredaba parničnog postupka iz člana 182.1 ZPP, shodno tome i Apelacioni sud to stanovište prihvata u celosti“. U zaključku presude Apelacioni sud navodi: ” [...] da je članom 189 stav 1 ZOO predviđeno da oštećenik ima pravo kako na naknadu obične štete tako i na naknadu izmakle koristi, dok je stavom 3 navedenog člana predviđeno da pri oceni visine izmakle koristi uzima se u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje sprečeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem, što znači da se naknada utvrđuje u novcu na osnovu vrednosti koristi koju bi zaista oštećenik ostvario polazeći od njegovog uobičajenog načina života i rada, da nije postojala štetna radnja štetnika ili njegovo propuštanje, a po cenama koje su važile u vreme donošenja sudske odluke. Tužilac u toku celog postupka nije dokazao ove činjenice, po kojima bi imao zakonski osnov za traženje naknade na ime izmakle koristi.”

14. Dana 2. oktobra 2013. god., protiv presude Apelacionog suda [Ae. br. 20/2012] od 24. jula. 2013. god., punomoćnik tužioca je podneo reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava, sa predlogom da Vrhovni sud ukine presude nižestepeni sudova i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

15. Dana 13. marta 2014. god., Vrhovni sud je doneo presudu [E. Rev. br. 47/2013], kojom je zahtev podnosioca odbacio kao neosnovan, uz obrazloženje:

”[...] neosnovani su navodi podnosioca da su nižestepeni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo odnosno odredbe članu 189. stav 1 i 3. člana 154 stav 1, člana 158 i člana 185 stav 1 i 4 Zakona o obligacionim odnosima kada su našli da je tužbeni zahtev tužioca za plaćanje naknade na ime izmakle koristi neosnovan, obzirom da su prvostepeni i drugostepeni sud, uzeli u obzir činjenicu da je tužilac eliminisan sa tendera zbog pokretanja prekršajnog postupka protiv njega...”

Navodi podnosioca

16. Podnosilac je u zahtevu naveo, da je osporena presuda [E. Rev. br. 47/2013], Vrhovnog suda povredila njegova prava garantovana ustavom, i to: član 3 (Jednakost pred Zakonom), član 7 (Vrednosti), član 21 (Opšta Načela), član 31 (Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje), član 54 (Sudska Zaštita Prava).
17. Podnosilac se obraća sudu sa zahtevom:
- “da Sud poništi presudu [E. Rev. br. 47/2013] Vrhovnog suda, presudu [Ae. br. 20/2012] Apelacionog suda, i presudu [IV. C. br. 229/2009] Okružnog privrednog suda, kako bi se usvojio zahtev podnosioca za naknadu štete u iznosu od 1,319.057.67 €.”*

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac ispunilo uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, dalje navedeni u Zakonu i Poslovniku o radu Suda.
19. U tom smislu, član 113. stav 7 Ustava propisuje:
- “Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”*
20. U ovom slučaju, Sud se poziva na pravilo 36 (1) c) Poslovnika o radu, koje predviđa:
- (1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:*
- [...]*
- c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.”*
21. Kao što je i gore navedeno, podnosilac zahteva tvrdi da je presuda [E. Rev. br. 47/2013] Vrhovnog suda Kosova od 17. maja 2014. god., povredila njegova prava garantovana članom 3 (Jednakost pred Zakonom), članom 7 (Vrednosti), članom 21 (Opšta Načela), članom 31 (Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje), članom 54 (Sudska Zaštita Prava) Ustava.
22. S tim u vezi, Sud primećuje da podnosilac u zahtevu nije objasnio kako je i zašto presuda [E. Rev. br. 47/2013] Vrhovnog suda povredila njegova prava garantovana Ustavom, već je svoje navode o navedenim kršenjima pokušao da opravda tvrdnjom: *„[...] da zbog povrede ustavnih prava on trpi znatnu materijalnu i moralnu štetu...“*.
23. Ustavni sud ponavlja da prema Ustavu nije njegova dužnost da postupa kao Sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog i

materijalnog prava (Vidi, *mutatis mutandis*, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi takođe slučaj KI70/11, podnosilac zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. god.).

24. Ustavni sud može samo da razmatra da li su dokazi izneti na pravilan način i da li su postupci uopšte, gledano u njihovoj celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (Vidi, između ostalih izvora, slučaj *Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, br. 13071/87, izveštaj evropske komisije za ljudska prava usvojen 10. jula 1991. god.).
25. Na osnovu spisa predmeta, Sud primećuje da je obrazloženje dato u presudi Vrhovnog suda jasno i nakon razmatranja svih postupaka, Sud je, takođe, našao da postupci u Apelacionom sudu i Okružnom privrednom sudu nisu bili nepravični ili proizvoljni (Vidi, *mutatis mutandis*, *Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, odluka ESLJP od 30. juna 2009. god.).
26. Štaviše, Vrhovni sud je u svojoj presudi našao „[...] da je Drugostepeni sud pravilno primenio materijalno pravo, kada je odbio kao neosnovanu žalbu tužilaca i potvrdio presudu Prvostepenog suda, za šta je pružio dovoljno razloga koje prihvata i ovaj Sud, te navodi iz revizije tužioca da je pobijana presuda doneta uz bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz člana 182.1 i 182.2 (n) kao i da je protivna članu 204 ZPP, obzirom da joj nedostaju značajni razlozi za odbijanje žalbe tužioca i odlučne činjenice za potvrđivanje prvostepene presude, da u obrazloženju nisu dati razlozi o žalbenim navodima i da je izreka presude u suprotnosti sa datim razlozima i činjenicama koje proizilaze iz spisa predmeta – neosnovana”.
27. Sud naglašava da nezadovoljstvo podnosioca sa ishodom slučaja ne može samo po sebi pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi odredaba Ustava (vidi slučaj *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. god.).
28. Kao rezime, Sud nalazi da zahtev podnosioca ne ispunjava uslove prihvatljivosti, obzirom da podnosilac zahteva nije dokazao da osporena odluka krši njegova prava garantovana Ustavom.
29. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47 Zakona i pravilom 36 (1) c) Poslovnika o radu, na sednici održanoj 18. septembra 2014. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani